

пам'яттю і вміють «піднести» себе аудиторії. Інші студенти не володіють хорошою пам'яттю, проте мають, наприклад, аналітичні здібності і в повній мірі можуть проявити себе при виконанні письмових завдань.

Все це істотно підвищує вимоги до професійно-творчої майстерності викладача, який повинен не тільки досконало володіти матеріалом і вміти налагодити контакт з аудиторією, але і формувати у студентів інтерес і позитивну мотивацію до вивчення свого предмету.

Разумовська Н.Р.,

старший викладач,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Україна, м. Харків

ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ (CASE STUDY) У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО

Мотивація і залучення учнів на заняттях може бути збільшена за рахунок використання інтерактивних засобів навчання. Студент повинен отримувати інформацію не в готовій формі, а в процесі пошуку і творчого осмислення. Пошук форм, спрямованих на вирішення цієї проблеми, привів до розширення розуміння можливостей кейс-технології у вищій освіті. Кейс-технологія - це інтерактивна технологія для короткострокового навчання на основі реальних чи вигаданих ситуацій. Дана технологія спрямована не стільки на освоєння знань, скільки на формування в учнів нових якостей і умінь. Найбільш поширеними методами кейс-технології є ситуаційний аналіз та його різновиди: аналіз конкретних ситуацій, ситуаційні задачі і вправи, кейс-метод (Case Study).

Навчання на основі кейс-методу – це цілеспрямований процес, побудований на всебічному аналізі представлених ситуацій, обговорення у формі відкритих дискусій і вироблення навичок прийняття рішень. Самі кейси представляються студентам в різних видах: друкованому (з включенням в

текст фотографій діаграм, таблиць, що робить його більш наочним для учнів), відео, аудіо, мультимедіа. Слово «кейс» (від англ. – case) стосовно до утворення має два смислових значення: комплект навчально-методичних матеріалів і опис реальної ситуації. Діяльність викладача при використанні кейс-методу включає дві фази: 1) являє собою складну творчу роботу по створенню кейса і питань для його аналізу, вона здійснюється за межами аудиторії і включає в себе науково-дослідну, методичну і конструюючу діяльність викладача; 2) включає в себе діяльність викладача в аудиторії, де він виступає зі вступним і заключним словом, організовує малі групи і дискусію, підтримує діловий настрій в аудиторії, оцінює внесок студентів в аналіз ситуації [1]. Весь процес створення кейса заснований на вмінні працювати з інформаційними технологіями, що дозволяє актуалізувати науково-дослідницьку діяльність педагога, а при розробці методики використання кейса в навчальному процесі - методичну. Методична робота в ході рішення кейса проводиться в декілька етапів: 1) знайомство з ситуацією, її особливостями; 2) виділення основних проблем і чинників, які можуть реально впливати на ситуацію; 3) індивідуальна або групова робота учнів з матеріалами кейса; 4) робота в малих групах (по 5-6 чоловік) за погодженням бачення ключової проблеми і її рішень; 5) презентація результатів роботи малих груп на загальній дискусії (в рамках заняття). При ознайомленні студентів з ситуацією, представленої в кейсі, в першу чергу, слід: виявити ключові проблеми кейса і зрозуміти, які саме з представлених важливі для вирішення; увійти в ситуаційний контекст кейса, визначити, хто його головні дійові особи, відібрати факти і поняття, необхідні для аналізу, зрозуміти, які труднощі можуть виникнути при вирішенні завдання; вибрати метод дослідження. Організація обговорення кейса передбачає формулювання перед студентами питань, включення їх в дискусію. Питання зазвичай готують заздалегідь і пропонують студентам разом з текстом кейсу. Обговорення кейсів зазвичай ґрунтується на двох методах. Перший з них носить назву традиційного Гарвардського методу – відкрита дискусія. Альтернативним

методом є метод, пов'язаний із індивідуальним або груповим опитуванням, в ході якого студенти роблять формальну усну оцінку ситуації і пропонують аналіз представленого кейса, свої рішення і рекомендації, тобто роблять презентацію. Цей метод полегшує викладачеві здійснення контролю, але він менш динамічний, ніж Гарвардський метод. У відкритій дискусії організація і контроль учасників проходить більш складно. Дискусію доцільно використовувати в тому випадку, коли студенти мають значний ступінь зрілості і самостійності мислення, вміють аргументувати, доводити і обґрунтовувати свою точку зору. Основним фактором у дискусії є рівень її керівництва викладачем. Керуючи дискусією, викладач повинен домагатися участі в дискусії кожного студента, вислуховувати аргументи за і проти і пояснення до них, контролювати процес і напрям дискусії, але не її зміст. Особливе місце в організації дискусії при обговоренні та аналізі кейса належить використанню методу генерації ідей, що отримав назву «мозкової атаки» або «мозкового штурму». Презентація або представлення результатів аналізу кейса, виступає дуже важливим аспектом кейс-методу. Застосовуючи кейс-метод, можна використовувати всі види оцінок: поточну, проміжну і підсумкову.

Методика застосування кейс-методу на заняттях така, що викладач спрямовує діяльність студентів на досягнення цілей заняття, тобто самостійне засвоєння і формування знань, умінь і навичок з теми дисципліни. В освітньому процесі практично всі учні виявляються залученими в процес пізнання. Спільна діяльність студентів в процесі засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій індивідуальний внесок, йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Колективний пошук істини стимулює інтелектуальну активність суб'єктів діяльності. Така взаємодія дозволяє студентам не тільки отримувати нове знання, а й розвивати свої комунікативні вміння: вміння вислуховувати думку іншого, зважувати і оцінювати різні точки зору, брати участь в дискусії, виробляти спільне рішення, толерантність та ін.

Література

1. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода/под ред. д.соц.н., проф. Сурмина Ю.П. – Киев: Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.
2. Лапыгин Ю. Н. Методы активного обучения: учебник и практикум для вузов / Ю. Н. Лапыгин. — М.: Издательство Юрайт, 2017. — 248 с

Сук О.Є.,

старший викладач,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Україна, м. Харків

ПЕРЕВАГИ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Імплементація технологій дистанційного навчання у освітній простір викликає необхідність оновлення, і навіть, створення нових педагогічних технологій, застосування таких методів навчання, які допоможуть зробити цей процес інтерактивним, дадуть студентам можливість доступу до навчального контенту віддалено та в будь-який час. Мова йде перш за все про використання інформаційно-комунікаційних технологій, які потрібно розглядати не лише як інструментарій для вирішення певних педагогічних завдань, але й як сприяння створенню нових форм навчання. Викладач повинен не лише володіти знаннями свого предмету, а й враховувати особливості інформаційних та педагогічних технологій [1, с. 87].

Сучасні технології дозволяють використовувати технології змішаного навчання, (blended learning) в якому комбінується формальне і неформальне навчання, самостійне та колаборативне навчання, робота та навчання [2, с.60].